

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (esimene koda)

16. juuni 2021 *

Apellatsioonkaebus – Euroopa Kohtu kodukorra artikkel 181 – Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise tagajärjed Euroopa Liidu Kohtu liikmetele – Liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsi deklaratsioon – Kohtujuristi ametiaja lõppemine – Tühistamishagi

Kohtuasjas C-684/20 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 16. detsembril 2020 esitatud apellatsioonkaebus,

Eleanor Sharpston, elukoht Schoenfels (Luksemburg), esindajad: N. Forwood, *BL*, *barrister* J. Robb, J. Flynn, *QC*, ja H. Mercer, *QC*,

apellant,

teised pooled menetluses:

Euroopa Liidu Nõukogu,

liikmesriikide valitsuste esindajate konverents,

kostjad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president J.-C. Bonichot (ettekandja), kohtunikud L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan ja N. Jääskinen,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi põhistatud määrusega vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 181,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

määruse

- 1 Eleanor Sharpston palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 6. oktoobri 2020. aasta määruse Sharpston vs. nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate konverents (T-180/20, ei avaldata, edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus“, EU:T:2020:473), millega Üldkohus jättis rahuldamata tema nõude tühistada osaliselt liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsi 29. jaanuari 2020. aasta deklaratsioon Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise tagajärgede kohta Euroopa Liidu Kohtu kohtujuristidele (edaspidi „vaidlusalune deklaratsioon“).

Õiguslik raamistik

- 2 1. veebruaril 2020 jõustunud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (ELT 2020, L 29, lk 7; edaspidi „väljaastumisleping“), mis kiideti heaks nõukogu 30. jaanuari 2020. aasta otsusega (EL) 2020/135 (ELT 2020, L 29, lk 1), preambuli kaheksandas lõigus on märgitud:

„ARVESTADES, et nii liidu kui ka Ühendkuningriigi huvides on kindlaks määrata ülemineku- või rakendusperiood, mille jooksul – olenemata Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kõigist tagajärgedest seoses Ühendkuningriigi osalemisega liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning eeskätt asjaoluga, et kõigi liidu institutsioonide, organite ja asutuste nende liikmete volitused, kes on ametisse nimetatud, määratud või valitud seoses Ühendkuningriigi liikmesusega liidus, lõpevad käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval – peaks liidu õigus, kaasa arvatud rahvusvahelised lepingud, olema kohaldatav Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis ning omama üldreeglina sama mõju nagu liikmesriikide puhul, selleks et vältida segadust ajavahemikul, mil toimuvad läbirääkimised edasisi suhteid käsitleva(te) lepingu(te) üle“.

- 3 ELL artikli 19 lõikes 2 on ette nähtud, et Euroopa Kohtusse kuulub üks kohtunik igast liikmesriigist ja et kohut abistavad kohtujuristid.
- 4 ELTL artikli 252 kohaselt abistab Euroopa Kohut kaheksa kohtujuristi, ning kui Euroopa Kohus seda taotleb, võib Euroopa Liidu Nõukogu ühehäälselt kohtujuristide arvu suurendada.
- 5 Deklaratsioonis Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 252 kohta, mis käsitleb Euroopa Kohtu kohtujuristide arvu ja mis on lisatud Lissaboni lepingu vastu võtnud valitsustevahelise konverentsi lõppaktile, deklareeris liikmesriikide valitsuste esindajate konverents, et kui Euroopa Kohus vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 252 esimesele lõigule taotleb kohtujuristide arvu suurendamist kolme koha võrra, st kaheksa asemel üksteist, saab Poola alalise kohtujuristi koha, nagu juba praegu on Saksamaal, Prantsusmaal, Itaalia, Hispaania ja Ühendkuningriigil, ega osale enam rotatsioonisüsteemis, kus roteeruvad kolme asemel viis kohtujuristi.
- 6 Nõukogu 25. juuni 2013. aasta otsusega 2013/336/EL Euroopa Liidu Kohtu kohtujuristide arvu suurendamise kohta (ELT 2013, L 179, lk 92) suurendati kohtujuristide arvu kaheksalt üheteistkümnele.

Vaidluse taust

- 7 Liikmesriikide valitsuste esindajad nimetasid 2005. aastal Ühendkuningriigi valitsuse ettepanekul E. Sharpstoni Euroopa Kohtu kohtujuristi ametikohale kuni talle eelnenud kohtujuristi järelejäänud ametiaja lõpuni, st kuni 6. oktoobrini 2009. Apellant nimetati 2009. aastal pärast sama valitsuse uut ettepanekut Euroopa Kohtu kohtujuristiks uueks, kuueaastaseks ametiajaks 7. oktoobrist 2009 kuni 6. oktoobrini 2015. Lõpuks nimetati apellant liikmesriikide valitsuste esindajate 1. aprilli 2015. aasta otsusega (EL, Euratom) 2015/578, millega nimetatakse ametisse Euroopa Kohtu kohtunikud ja kohtujuristid (ELT 2015, L 96, lk 11), kohtujuristi ametikohale 7. oktoobrist 2015 kuni 6. oktoobrini 2021.
- 8 Liikmesriikide valitsuste esindajate konverents võttis 29. jaanuaril 2020 vastu vaidlusaluse deklaratsiooni, milles märgiti, et kuna Ühendkuningriik on alustanud ELL artiklis 50 ette nähtud liidust väljaastumise menetlust, lõpeb aluslepingute kohaldamine selle liikmesriigi suhtes väljaastumislepingu jõustumise kuupäeval. Meenutati ka, et seetõttu lõpevad väljaastumise kuupäeval liidu institutsioonide, organite ja asutuste nende liikmete volitused, kes on ametisse nimetatud, määratud või valitud seoses Ühendkuningriigi liikmesusega liidus. Märgiti, et järelikult liidetakse alalise kohtujuristi koht – mis oli Ühendkuningriigile antud deklaratsiooniga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 252 kohta, mis käsitleb Euroopa Kohtu kohtujuristide arvu ja mis on lisatud Lissaboni lepingu vastu võtnud valitsustevahelise konverentsi lõppaktile – liikmesriikide rotatsioonisüsteemi, mida kohaldatakse kohtujuristide nimetamiseks. Täheledatai, et protokollilise järjestuse kohaselt on järgmine liikmesriik, kes saab kohtujuristi koha, Kreeka Vabariik. Konverentsil lepiti kokku, et võttes arvesse selle ametisse nimetamise erakorralisi asjaolusid ning selleks, et järgida Euroopa Kohtu liikmete iga kolme aasta järel toimuva osalise uuendamise korda ja nende liikmete kuueaastase ametiaja reeglit, nagu need on sätestatud ELTL artiklis 253, lõpeb vabaks jäänud kohtujuristi ametikohale Kreeka Vabariigi välja pakutud kohtujuristi ametiaeg Euroopa Kohtu liikmete järgmise osalise uuendamise ajal ehk 6. oktoobril 2021.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtumäärus

- 9 Üldkohtu kantseleisse 7. aprillil 2020 esitatud hagiavalduses nõudis apellant vaidlusaluse deklaratsiooni osalist tühistamist.
- 10 Pärast seda, kui Üldkohus oli vaidlustatud kohtumääruse punktis 27 tuvastanud, et vaidlusalust deklaratsiooni ei olnud võtnud vastu mitte nõukogu, vaid liikmesriikide valitsuste esindajate konverents, jättis ta selle kohtumääruse punktis 28 hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata osas, milles see oli esitatud nõukogu vastu.
- 11 Liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsi vastu esitatud nõuetega seoses tuletas Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktides 29 ja 30 meelde, et ELTL artikli 263 alusel on tema pädevuses üksnes liidu institutsioonide, organite või asutuste aktide peale esitatud hagide läbivaatamine ning et Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei kontrolli liidu kohus liikmesriikide valitsuste esindajate vastu võetud aktide õiguspärasust, kui nad ei tegutse nõukogu või Euroopa Ülemkogu liikmetena vaid oma valitsuste esindajatena, teostades nii ühiselt liikmesriikide pädevusi.

- 12 Vaidlustatud kohtumääruse punktides 31 ja 32 viitas Üldkohus ka Euroopa Kohtu asepresidendi 10. septembri 2020. aasta määrusele liikmesriikide valitsuste esindajad *vs.* Sharpston (C-424/20 P(R), ei avaldata, EU:C:2020:705), meenutades esiteks asjaolu, et vastavalt ELTL artikli 253 lõikele 1 võetakse Euroopa Kohtu kohtunike ja kohtujuristide ametisse nimetamise akt vastu liikmesriikide valitsuste ühisel kokkuleppel, ja teiseks asjaolu, et hagi on ilmselgelt vastuvõetamatu, kui selles ei paluta tühistada mitte liidu mõne institutsiooni, organi või asutuse otsust, vaid otsust, mille on vastu võtnud liikmesriikide valitsuste esindajad, kes tegutsevad liikmesriikide pädevust teostades.
- 13 Vaidlustatud kohtumääruse punktis 33 märkis Üldkohus, et 29. jaanuaril 2020 osalesid liidu selle kuupäeva seisuga 28 liikmesriigist 27 liikmesriigi valitsuse esindajad kohtumisel, mille lõpuks tehti vaidlusalune deklaratsioon, ning nad võtsid selle vastu liidu liikmesriikide valitsuste esindajatena, mitte nõukogu liikmetena. Selle kohtumääruse punktis 34 lisas Üldkohus, et hoolimata nõukogu mainimisest vaidlusaluse deklaratsiooni päises ja asjaolust, et see avaldati nõukogu veebisaidil, näitab vaidlusalune deklaratsioon oma sisu poolest, et tegemist on liidu liikmesriikide valitsuste esindajate deklaratsiooniga, mis on tehtud ühisel kokkuleppel, mitte nõukogu või liidu organi või üksuse aktiga.
- 14 Üldkohus järeldas sellest vaidlustatud kohtumääruse punktis 35, et talle esitatud hagi tuleb jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

Menetlus Euroopa Kohtus ja apellandi nõuded

- 15 E. Sharpston palub oma apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtumäärus, kohustada menetluse teisi pooli vastama küsimusele, kas tema ametiaega tuleb pidada lõppenuks Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ajal, st 31. jaanuari 2020. aasta keskööl vastavalt ELL artikli 50 lõikele 3, saata kohtuasi tagasi Üldkohtule, välja arvatud juhul, kui menetlusstaadium võimaldab Euroopa Kohtul otsuse teha, ning mõista nõukogult ja liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsilt välja kohtukulud.

Apellatsioonkaebus

- 16 Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 181 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on tervikuna või osaliselt ilmselgelt vastuvõetamatu või ilmselgelt põhjendamatu, võib Euroopa Kohus ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist igal ajal jätta apellatsioonkaebuse põhjastatud määrusega tervikuna või osaliselt rahuldamata.
- 17 Seda artiklit tuleb kohaldada käesolevas kohtuasjas.
- 18 Apellant esitab oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks viis väidet.

Esimene, teine, kolmas ja viies väide

Apellandi argumendid

- 19 Esimeses väites leiab apellant, et Üldkohus rikkus ELTL artiklit 263, otsustades vaidlustatud kohtumääruse punktides 29 ja 35, et hagi on vastuvõetamatu, kuna see ei ole esitatud liidu institutsiooni, organi või asutuse vastu võetud akti peale.
- 20 Ta väidab, et mitte ainult ELTL artikli 263 sõnastusest selle erinevates keeleversioonides, vaid ka selle artikli kujunemisloost ja eesmärgist ning Euroopa Kohtu praktikast nähtub, et selle artikli kohaldamisala tuleb tõlgendada laialt nii selles nimetatud aktide kui ka nende vastuvõtjate osas.
- 21 Ta väidab, et isegi kui Euroopa Kohus jätab ELTL artikli 263 kohaldamisalast välja õigusaktid, mille liikmesriikide valitsuste esindajad on vastu võtnud väljaspool liidu õiguslikku raamistikku, ei saa ta sama teha niisuguste aktidega nagu vaidlusalune deklaratsioon, mille on vastu võtnud liikmesriikide valitsuste esindajad, kes tegutsevad aluslepingutega neile antud pädevuste või väidetavalt neile antud pädevuste raames, ja mis tekitavad tagajärgi liidu õiguskorras.
- 22 Ta väidab, et vaidlustatud kohtumääruse punktides 30, 32 ja 35 on Üldkohus seega rikkunud õigusnormi, sest ta asus seisukohale, et ühegi akti üle, mille liikmesriikide valitsuste esindajad on vastu võtnud muus rollis kui nõukogu või Euroopa Ülemkogu liikmena, ei saa teostada kohtulikku kontrolli ELTL artikli 263 alusel, ja et ta oleks pidanud tunnistama end pädevaks hindama, kas vaidlusalune deklaratsioon, mis tema ametiaja ennetähtaegselt lõpetas, oli õiguspärane.
- 23 Apellant lisab oma lõpumärkustes, et 16. detsembri 2020. aasta kohtuotsuse nõukogu jt vs. K. Chrysostomides & Co. jt (C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P ja C-604/18 P, EU:C:2020:1028) punktides 91–98 tuleneb, et poliitilise kokkuleppe ELTL artikli 263 alusel kontrollimise võimatus eeldab, et selle kokkuleppe rakendusaktide vaidlustamiseks eksisteerivad alternatiivsed õiguskaitsevahendid, vältimaks seda, et puudutatud isikutelt võetakse õigus tõhusale kohtulikule kaitsesele, mis on ette nähtud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 47. Kuid selliseid alternatiivseid õiguskaitsevahendeid käesoleval juhul ei ole.
- 24 Teises väites väidab apellant, et Üldkohus jättis oma pädevuse kindlaksmääramisel ekslikult eristamata liikmesriikide valitsuste esindajate otsuse nimetada Euroopa Kohtusse kohtujurist ja sellele eelneva otsuse ette nähtud vaba ametikoha kohta, kuigi talle kohtuasjas T-180/20 esitatud hagi ja käesolev apellatsioonkaebus puudutavad viimati nimetatud otsust.
- 25 Ta väidab, et kui üldjuhul ei teki küsimust, kas Euroopa Kohtu liikme ametikoht on tegelikult vaba, ei saa välistada, et teatud juhtudel selline olukord esineb. Ta leiab sellega seoses, et liidu kohtud peavad saama kontrollida liikmesriikide õigusakti, milles konstateeritakse õigusvastaselt sellise ametikoha vabaksjäämine.
- 26 Apellant väidab, et sel juhul peavad küsimuses seisukoha võtma ainult liidu kohtud, ning viitab eriti ELL artiklile 19 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklitele 4 ja 6.
- 27 Apellant lisab, et liikmesriikide valitsuste esindajate nende aktide kehtivust, mis on ette nähtud EL toimimise lepingus, saab vähemalt kaudselt vaidlustada muudes menetlustes kui tühistamishagi menetlus, nagu möönis ka nõukogu liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsi nimel Üldkohtule esitatud vastuvõetamatuse vastuväites, millest tuleb järeldada, et nende aktide peale peab saama esitada ka hagi hagimenetluses.

- 28 Järelikult rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtumääruse punktides 30, 32 ja 35, et liikmesriikide valitsuste esindajate ükskõik millise akti peale ei saa ETL artikli 263 alusel hagi esitada.
- 29 Kolmandas väites väidab apellant, et Üldkohus tõlgendas vaidlustatud kohtumääruse punktides 30, 33 ja 34 vääralt põhimõtteid, mis tulenevad 30. juuni 1993. aasta kohtuotsusest parlament vs. nõukogu ja komisjon (C-181/91 ja C-248/91, EU:C:1993:271).
- 30 Ta väidab, et sellest kohtuotsusest ei tulene, et ETL artiklis 263 ette nähtud kohtuliku kontrolli alt jäävad välja kõik ühiselt tegutsevate liikmesriikide valitsuste esindajate aktid, vaid et Euroopa Kohus võttis selles kohtuotsuses seisukoha ainult õigusaktide suhtes, mille on vastu võtnud liikmesriikide valitsuste esindajad väljaspool liidu õiguskorda.
- 31 Seega, küsimust liidu kohtute pädevuse kohta kontrollida, kas selline akt nagu vaidlusalune deklaratsioon – mille on vastu võtnud liikmesriikide valitsuste esindajad aluslepingutega neile antud pädevuste või väidetavalt neile antud pädevuste raames ning mis tekitavad tagajärgi liidu õiguskorras – on õiguspärane, ei ole Euroopa Kohtu praktikas veel lahendatud, ning sellele küsimusele tuleks vastata jaatavalt.
- 32 Seega viitas Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktides 30 ja 35 oma analüüsi põhjendamiseks vääralt 30. juuni 1993. aasta kohtuotsusele parlament vs. nõukogu ja komisjon (C-181/91 ja C-248/91, EU:C:1993:271), eriti selle kohtuotsuse punktile 12, ning ta oleks pidanud viitama vähemalt selle kohtuotsuse teistele lõikudele, näiteks punktile 13, millest nähtub, et aktid, mis tekitavad liidu õiguskorras õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, peavad alluma liidu kohtute kontrollile.
- 33 Viiendas väites väidab apellant teise võimalusena, et Üldkohus jättis vaidlustatud kohtumääruse punktides 27 ja 28 vääralt vastamata ka tema argumendile, mille kohaselt hoolimata sellest, et liikmesriikide valitsuste esindajate konverents ei saa olla kostjaks ETL artikli 263 alusel esitatud hagi menetluses, peab selleks kostjaks olema nõukogu, kes on nimetatud konverentsi *alter ego* või liidu institutsioon, kes oli sellega kõige rohkem seotud oma rolli tõttu vaidlusaluse deklaratsiooni vastuvõtmisel ja väljakuulutamisel.
- 34 Ta tugineb eriti vajadusele kontrollida liidu õiguse võimalikke rikkumisi liikmesriikide poolt, kui viimased ei saa olla sellises menetluses kostjaks, ning leiab, et isegi kui nõukogu ei ole vaidlustatud akti andja, peab ta siiski olema selle eest vastutav liidu kohtutes.
- 35 Ta väidab, et aluslepingute sätted, mis käsitlevad Euroopa Kohtu pädevust, ei esita ammendavat kostjate loetelu, ning viitab analoogia alusel ETL artiklitele 268 ja 340.
- 36 Tema hinnangul tuleb kindlaks teha, kas vaidlusalusele deklaratsioonile eelnenud konstateering, et ametikoht, millel ta varem oli, on vaba, on nõukogu, liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsi või Euroopa Liidu Kohtu presidendi toiming, ning ta leiab, et Euroopa Kohus on igal juhul ainsana pädev selle küsimuse lahendamaks.
- 37 Ta lisab, et nõukogu mängis oma õigustalituse kaudu kas üksi või koos liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsiga aktiivset rolli tema ametiaja ennetähtaegse lõppemise kindlaksmääramisel ning et seega on vaidlusalune deklaratsioon õigusvastane nõukogu osalusel.

Euroopa Kohtu hinnang

- 38 Oma esimeses, teises, kolmandas ja viiendas väites, mida tuleb analüüsida koos, väidab apellant sisuliselt, et Üldkohus rikkus õigusnormi seetõttu, et ta jättis vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata tema vaidlusaluse deklaratsiooni osalise tühistamise nõude, kuna selle olid vastu võtnud liikmesriikide valitsuste esindajad nende esindajatena tegutsedes, mitte nõukogu.
- 39 Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleneb ELTL artikli 263 sõnastusest, et liidu kohus ei tee õiguspärasuse kontrolli aktide üle, mille on vastu võtnud liikmesriikide valitsuste esindajad, kes ei tegutse mitte nõukogu liikmetena, vaid oma valitsuse esindajatena ning teostavad nii ühiselt liikmesriikide pädevust (vt selle kohta 30. juuni 1993. aasta kohtuotsus parlament vs. nõukogu ja komisjon, C-181/91 ja C-248/91, EU:C:1993:271, punkt 12).
- 40 Asjakohane kriteerium, millest Euroopa Kohus lähtub, kui ta välistab liidu kohtute pädevuse lahendada niisuguste aktide peale esitatud hagi, on seega nende aktide andja kriteerium, mis ei puuduta nende siduvaid õiguslikke tagajärgi.
- 41 Nõustumine apellandi esimeses ja viiendas väites esitatud argumentidega – mille kohaselt tuleb ELTL artiklis 263 nimetatud aktide andjaid, st liidu institutsioone, organeid ja asutusi, tõlgendada laialt ja niisiis asuda seisukohale, et vaidlusaluse deklaratsiooni võttis vastu liidu institutsioon, organ või asutus selle artikli tähenduses, või vähemalt samastada Üldkohtule esitatud hagi nõukogu otsuse peale esitatud hagiga, arvestades nõukogu osalemist selle deklaratsiooni vastuvõtmisel ja levitamisel – tähendaks vastuollu minemist selle artikli selge sõnastusega.
- 42 Selgelt on näha, et niisugune tõlgendus läheks vastuollu ka aluslepingute vastuvõtjate poolt ELTL artiklis 263 – mille kohaldamisala piirdub üksnes liidu institutsioonide, organite ja asutuste vastu võetud liidu õigusaktidega – väljendatud tahtega jätta Euroopa Kohtu kohtuliku kontrolli alt välja aktid, mis tuleb vastu võtta liikmesriikidel, nagu liidu kohtute liikmete ametisse nimetamise otsused.
- 43 Kuigi käesoleval juhul ei puuduta vaidlusalune deklaratsioon ametisse nimetamist, on see siiski tihedalt seotud niisuguse pädevuse teostamisega, kuna selles deklaratsioonis võetakse teadmiseks, et tekib vaba ametikoht seoses Ühendkuningriigi liidust lahkumisega, ja määratakse kindlaks teatavad õiguslikud tagajärjed, millega tuleb arvestada sellele ametikohale nimetamisel.
- 44 Vastupidi sellele, mida väidab apellant oma kolmandas väites, tuleneb eeltoodust, et samuti ei ole oluline, kas liikmesriikide valitsuste esindajad tegutsesid aluslepingute või muude õigusallikate alusel, näiteks rahvusvahelise õiguse raames.
- 45 Järelikult ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta vaidlustatud kohtumääruse punktis 30 meenutas, et ELTL artiklist 263 tuleneb, et liidu kohus ei kontrolli niisuguste aktide õiguspärasust, mille on vastu võtnud liikmesriikide valitsuste esindajad, kes ei tegutse nõukogu või Euroopa Ülemkogu liikmetena, vaid oma valitsuse esindajatena, teostades nii ühiselt liikmesriikide pädevust.
- 46 Teises väites leiab apellant, et liidu kohtud peaksid siiski pidama end pädevaks hindama vaidlusaluse deklaratsiooni õiguspärasust seetõttu, et see sisaldab liikmesriikide valitsuste esindajate otsust, milles konstateeritakse *ultra vires* tema kohtujuristi ametiaja ennetähtaegne lõppemine.

- 47 Selle analüüsiga ei saa siiski nõustuda, kuna mingil juhul ei saa vaidlusalust deklaratsiooni pidada ETLT artiklis 263 nimetatud liidu institutsiooni, organi või asutuse vastuvõetuks.
- 48 Lisaks tuleb märkida, et vaidlusalust deklaratsiooni ei saa pidada ka apellandi huve kahjustavaid õiguslikke tagajärgi tekitavaks otsuseks, kuna selles otsustati väidetavalt tema kohtujuristi ametiaja ennetähtaegne lõpetamine, sest liikmesriikide valitsuste esindajate konverents piirdus sellega, et ta võttis teadmiseks tagajärjed, mis paratamatult kaasnevad Ühendkuningriigi liidust lahkumisega.
- 49 Nimelt, kuna vastavalt ELL artikli 50 lõikele 3 aluslepinguid Ühendkuningriigi suhtes alates tema liidust väljaastumisest 1. veebruaril 2020 enam ei kohaldata, ei ole see riik sellest kuupäevast alates ka enam liikmesriik. Sellest tuleneb, nagu on märgitud väljaastumislepingu preambuli kaheksandas lõigus, et kõigi liidu institutsioonide, organite ja asutuste nende liikmete volitused, kes on ametisse nimetatud, määratud või valitud seoses Ühendkuningriigi liikmesusega liidus, lõppesid automaatselt sel kuupäeval.
- 50 Järelikult ei saa Üldkohtule ette heita seda, et ta ei pidanud ennast pädevaks hindama, kas liikmesriikide valitsuste esindajate väidetav otsus, milles konstateeriti apellandi ametiaja ennetähtaegne lõppemine, on õiguspärane.
- 51 Sellest tuleneb, et esimene, teine, kolmas ja viies väide tuleb ilmselge põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Neljas väide

Apellandi argumendid

- 52 Neljandas väites väidab apellant, et vaidlustatud kohtumääruse punktides 31 ja 32 pidas Üldkohus vääralt pretsedendiks Euroopa Kohtu asepresidendi 10. septembri 2020. aasta kohtumäärust liikmesriikide valitsuste esindajad *vs. Sharpston* (C-424/20 P(R), ei avaldata, EU:C:2020:705), kuna see kohtumäärus ei saanud käesolevas vaidluses sisulisi küsimusi ette ära määrata.
- 53 Ta lisab, et Üldkohus tugines vaidlustatud kohtumääruse punktis 31 vääralt ka sellele kohtumäärusele, kuna see puudutas hagi, mille esemeks oli Euroopa Kohtusse kohtujuristi nimetamise otsus, samas kui tema hagi käesolevas asjas puudutas liikmesriikide valitsuste esindajate otsust, milles konstateeriti selle ametikoha vabaksjäämine.
- 54 Samuti on vaidlustatud kohtumääruse punktides 31 ja 32 viidatud Euroopa Kohtu asepresidendi määrus vastu võetud Euroopa Kohtu menetlusnorme rikkudes, eelkõige seetõttu, et apellanti ei kuulatud ära, kuigi kiireloomulisust ei tuvastatud, aga ka seetõttu, et liikmesriikide valitsuste esindajate esitatud argumendid oleks tulnud vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, kuna need esitati esimest korda Euroopa Kohtus.
- 55 Lõpuks väidab apellant, et nii toimides rikkus Üldkohus ise *audi alteram partem*-põhimõtet, kuna ta ei võimaldanud tal esitada oma märkusi vaidlustatud kohtumääruse punktis 30 viidatud 30. juuni 1993. aasta kohtuotsuse parlament *vs. nõukogu ja komisjon* (C-181/91 ja C-248/91, EU:C:1993:271) punkti 12 ja vaidlustatud kohtumääruse punktides 31 ja 32 viidatud Euroopa Kohtu asepresidendi 10. septembri 2020. aasta määruse liikmesriikide valitsuste esindajad *vs. Sharpston* (C-424/20 P(R), ei avaldata, EU:C:2020:705) asjakohasuse kohta. Nii toimides „ei

laiendanud“ ega „pikendanud“ Üldkohus põhjendamatult mitte ainult Euroopa Kohtu asepresidendi selle määruse õiguslikke tagajärgi, vaid ka sellega seotud menetlusnormide rikkumisi.

Euroopa Kohtu hinnang

- 56 Mis puudutab argumente, et Üldkohus on rikkunud vaidlustatud kohtumääruse punktides 31 ja 32 õigusnormi seoses Euroopa Kohtu asepresidendi 10. septembri 2020. aasta määruse liikmesriikide valitsuste esindajad *vs.* Sharpston (C-424/20 P(R), ei avaldata, EU:C:2020:705) – mis ei ole käesolevas asjas väidetavalt ka asjakohane – ulatusega, siis piisab, kui märkida, et käesolevas kohtuasjas ei ole Üldkohus igal juhul rikkunud õigusnormi seetõttu, et ta meenutas esiteks viidatud punktis 31, et vastavalt ELTL artiklile 253 nimetatakse Euroopa Kohtu kohtunikud ja kohtujuristid liikmesriikide valitsuste ühisel kokkuleppel, ja teiseks punktis 32, et ELTL artikli 263 alusel niisuguse akti peale esitatud hagi on ilmselt vastuvõetamatu, kuna selles palutakse tühistada otsus, mille on vastu võtnud liikmesriikide valitsuste esindajad, kes tegutsevad nende liikmesriikide pädevust teostades. Järelikult on need argumentid ilmselt tulemuseta.
- 57 Argumendid menetlusnormide rikkumise kohta selle Euroopa Kohtu asepresidendi määruse tegemisel on ka ilmselt vastuvõetamatud, kuna see määrus ei ole käesoleva apellatsioonkaebuse ese.
- 58 Seega tuleb ilmselge põhjendamatuse tõttu tagasi lükata ka apellandi väited, et Üldkohus on rikkunud võistlevuse põhimõtet.
- 59 Järelikult tuleb neljas väide osaliselt ilmse vastuvõetamatuse ja osaliselt ilmse põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.
- 60 Kõigest eeltoodust tuleneb, et kuna apellandi poolt apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitatud ühegi väitega ei saa nõustuda, tuleb apellatsioonkaebus jätta osaliselt ilmselge vastuvõetamatuse ja osaliselt ilmselge põhjendamatuse tõttu rahuldamata.
- 61 Neil asjaoludel ei ole alust rahuldada apellandi esitatud menetlustoimingu tegemise taotlust.

Kohtukulud

- 62 Vastavalt kodukorra artiklile 137, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, tehakse otsus kohtukulude kohta kohtumääruses.
- 63 Kuna käesolev kohtumäärus on tehtud enne apellatsioonkaebuse kättetoimetamist menetluse teistele pooltele ja seega enne, kui neil on saanud tekkida kohtukulud, tuleb otsustada, et apellant kannab ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus osaliselt ilmselge vastuvõetamatuse ja osaliselt ilmselge põhjendamatuse tõttu rahuldamata.**
- 2. Jätta Eleanor Sharpstoni kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad